

Forum for informasjonssikkerhet og personvern

Onsdag 1. mars

Kl. 09:00 – 11:00

Program

09:00 - 09:05	Velkommen og introduksjon til dagens program
09:05 - 09:15	Hva skjer på personvernområdet? Maryke Silalahi Nuth
09:15 - 09:25	Hva skjer på informasjonssikkerhetsområdet? Åsmund Skomedal
09:25 - 09:50	Security Champions Martin Albert-Hall fra Origo
09:50 - 10:00	Pause til å fylle kaffekoppen
10:00 - 10:30	Dugnad i Gamle Oslo Et eksempel på hvordan få oversikt over behandlinger av personopplysninger Ida Marie Larsen og Tommy Haugen Svela fra Bydel Gamle Oslo
10:30 - 10:55	Åpen mikrofon – erfaringsdeling i forumet
10:55 - 11:00	Avslutning

Oslo

Hva skjer på personvernområdet?

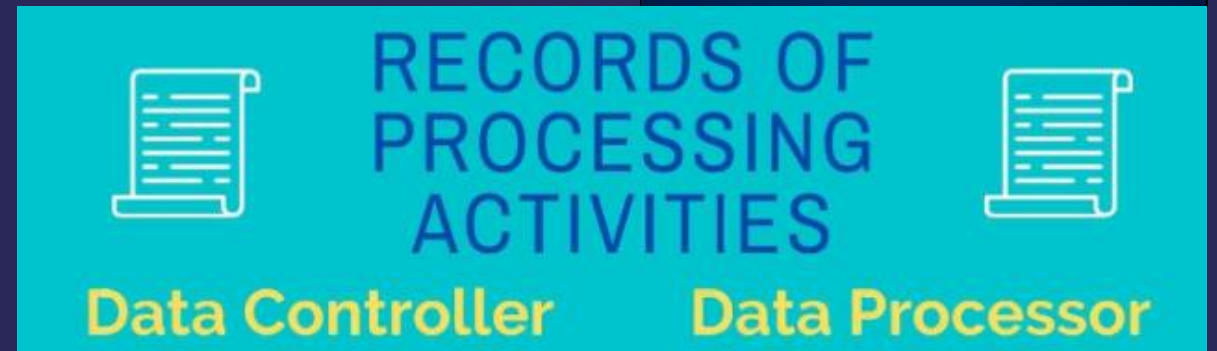
Maryke S. Nuth
Fagsjef personvern
maryke.nuth@byr.oslo.kommune.no

*Forum for informasjonssikkerhet og personvern
01. mars 2023*

Behandlingsoversikten i Oslo kommune

- › Fra prosjekt til forvaltning mars 2023
- › Flere utviklingsfaser – også i forvaltning
- › Virksomhetenes bruk av løsningen

Tilbakeblikk personvernåret 2022 i EU

Eye-catching fines

Ireland's Data Protection Commission **issued** the second- and third-largest GDPR fines to date: 405 million and 265 million euros **against** Instagram and Meta, respectively. In the U.S., Epic Games will pay \$275 million to **settle** children's privacy violations with the U.S. Federal Trade Commission. The FTC also fined Twitter \$150 million for **using** account security data for targeted advertising in violation of a 2011 consent decree.

GDPR Strengthening Its Influence Across the Globe

EU-based privacy pros place even more emphasis on **GDPR compliance**, with more than 60% saying it is their number one job, compared to just 16% in the U.S.

In 2021, the number of companies that achieved GDPR compliance increased by 7% compared to 2020, the **IAPP** recent study states. 47% of respondents claimed to be wholly or very compliant with GDPR. Therefore, organizations are expected to use GDPR to gain greater adoption in 2022-2025 due to its jurisdictional neutrality. Strict penalties for non-compliance push companies to continuously improve their cyber policies aimed at information security and data protection.

Flowing forward: EU-US Data Privacy Framework took shape

The EU and the U.S. finally agreed to a fresh data transfer regime this year. The **proposed** EU-U.S. Data Privacy Framework could be finalized sometime during summer 2023, which will mark three years since the invalidation of its predecessor — the EU-U.S. Privacy Shield.

The DPF addresses concerns over U.S. foreign intelligence and EU consumer redress. However, the proposal faces a **looming** Court of Justice of the European Union challenge over whether the EU and the U.S. hit on the shortcomings outlined in the previous deal's invalidation. And what if the EU-U.S. agreement can't rise to CJEU standards? Journalist Luca Bertuzzi **painted** a picture of potential EU data localization, with EU policymakers "progressively" examining "stricter limitations to trans-Atlantic data flows."

Tilbakeblikk personvernåret 2022 i Norge

- Schrems II
- Bruk av apper og SoMe
- Gjenbruk av data til forskning
- Rapport fra personvernkommissjonen
- Bruk av kunstig intelligens:
ansiktsgjenkjenning

Har du spørsmål? Ta kontakt med din sektorkontakt i FIN/ISI team personvern

	BLK	NOE	KIF	FIN	BYU	MOS	OVK	AIS	HEI	BYD
Sektorkontakt	Siri P. Johansen			Brit Røthe			Linda M. Knutsen	Siril Jonassen		Linda M. Knutsen

Generelle henvendelser sendes til fagsjef for personvern Maryke S. Nuth

Informasjonssikkerhet - hva skjer

Oslo 01.02.2023

Åsmund Skomedal,
informasjonssikkerhetssjef
asmund.skomedal@byr.oslo.kommune.no

Foto: Amara Husic

Trusselrapporter – Q1 2023

E-tjenesten – «Fokus»

NSM – «Risiko 2023» [13. februar]

- ♦ De største selskapene og anleggene er kompliserte å angripe. Angrepsforsøkene vil derfor i økende grad gå mot **underleverandører**
- ♦ Fremmede aktører investerer og kjøper seg inn i norske virksomheter og eiendom for å få sensitiv informasjon og skaffe seg strategisk viktig teknologi.
- ♦ Målrettede påvirkningsoperasjoner med spredning av desinformasjon
  - På sikt kan desinformasjon svekke tilliten vi har til hverandre, til statlige institusjoner, og dermed også **skade vår politiske stabilitet** i Norge.

PST – «nasjonal trusselvurdering 2023» [13. februar]

- ♦ Nettverksoperasjoner vil utgjøre en stor del av russisk og kinesisk etterretningsaktivitet i Norge. De digitale trusselaktørene utvikler stadig mer avanserte metoder og virkemidler for å få tilgang til sensitiv informasjon.

EU nyheter – Q1 2023

Nytt Direktiv – «NIS2 Direktivet»

- ♦ ... the proposal for a Directive on measures for a high common level of cybersecurity across the Union (NIS2 Directive) was presented by the Commission on 16 December 2020.
- ♦ The Directive was published ... in December 2022 and will enter into force on **16 January 2023**. Member states will have 21 months from the entry into force of the directive in which to incorporate the provisions into their national law (actual date: **18 October 2024**).
- ♦ Hovedmål
  - God beredskap
  - Samarbeid og informasjonsutveksling
  - Tiltak og sikkerhetskultur i vitale sektorer (energi, transport, vann, bank & fin. helse og digital infrastruktur)

Hendelser i desember

- ▶ Smishing i Oslo-området ca 9. desember
  - Phishing via SMS med betalingskrav for parkering
  - Korrekt navn og adresse på eier og bilens reg. nr
  - Impliserte indirekte **Innkrevningsetaten** i kommunen
  - Strakstiltak: informere eksternt (web)
  - Omfang: antagelig ikke veldig stort (?)
- ▶ Flaske innsynsforespørsler (noen tusen?)
  - Strakstiltak internt i kommunen
    - informert om ikke å saksbehandle
    - «avsender» informert at sakene ikke behandles
  - Forespørslene ble vasket ut av WebSak i januar
  - DigiDir har lagt in «live test» for avsender

Utvikling på sikkerhetsområdet

Tekniske sårbarheter
1999: **894** nye
2022: ca **25 000** nye

Et *målbilde* for
sikkerhetsarbeidet

Kunstig
intelligens

Angrep på
leverandørkjeder

Løsepengevirus

Kommersialisering
av skadevare

Tyveri av
personopplysninger

Hacktivisme

Sosial manipulering

GDPR LG/VE

ISI
etabl.

Koordinator
ISK/PISK

Krav til
styrings-
system

Grunnleggende sikring (UKE m.fl.)

2010

2012

2014

2016

2018

2020

2022

2024

Styringsrammeverket er verktøyet for sikkerhetsstyring

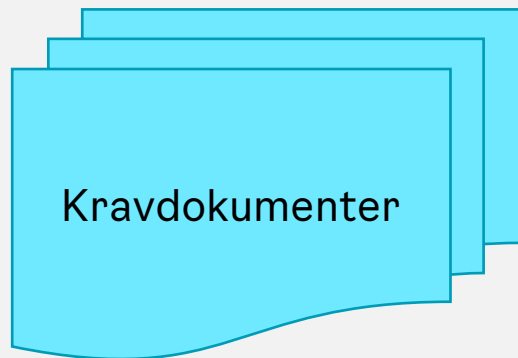
- ▶ Sette oppgaver i system slik at vi vet at vi
  - Beskytter de riktige tingene
  - Beskytter dem fra de riktige truslene
  - Beskytter dem tilstrekkelig, - ikke for mye og ikke for lite
- ▶ Styrer/leder for å unngå/motstå uønskede hendelser og håndterer dem når det skjer
- ▶ Iverksette systematiske sikkerhetstiltak for å
  - Forebygge
  - Oppdage
  - Håndtere
  - Gjenopprette
- ▶ Sette opp aktivitetene i et årshjul for å sikre kontinuerlig forbedring

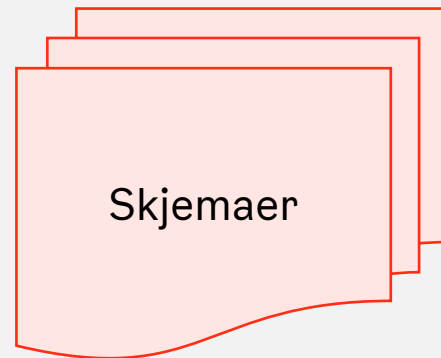
Det handler om å gjøre de riktige tingene, ikke bare om å ha de riktige dokumentene

Hva inneholder OSIS?

Krav – til HVA som skal gjøres

Verktøykasse

Opplæring

Nettverk

Let's be careful out there!

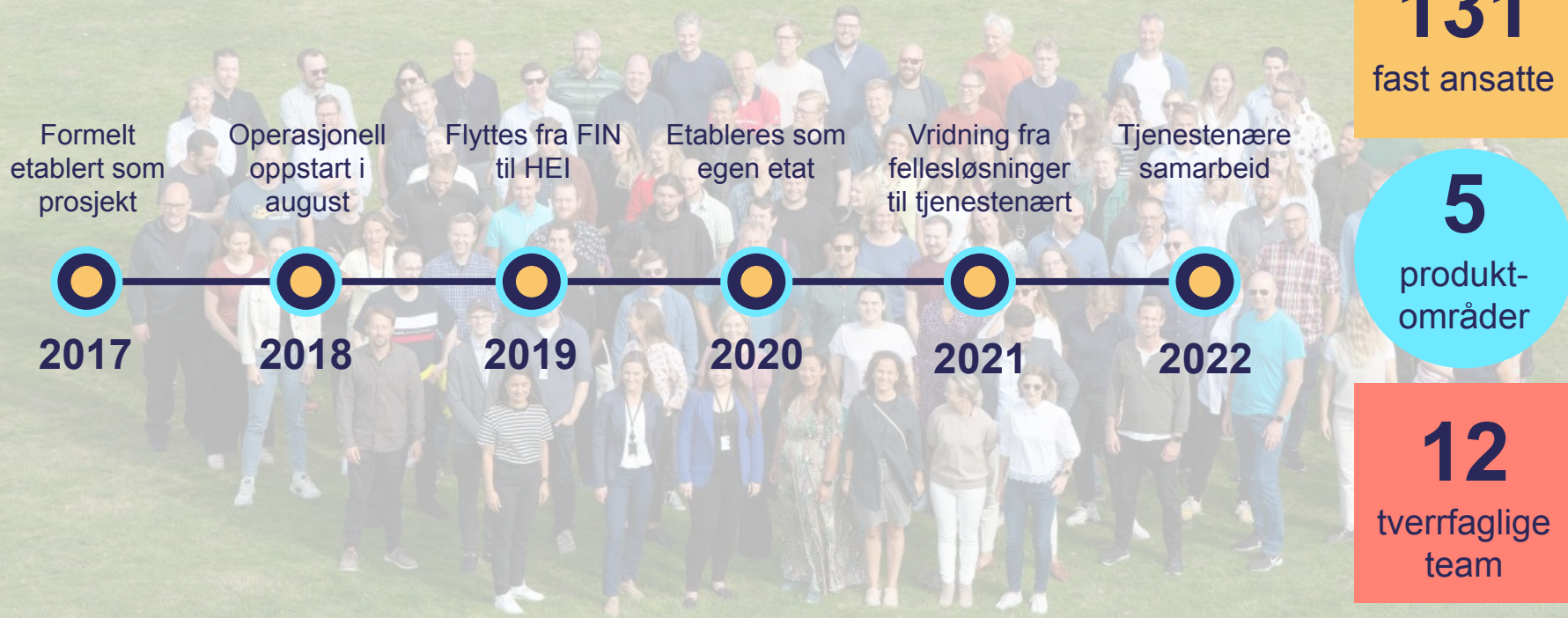

Etablering av Security Champion i Origo

Bakgrunn - Hensikt - Prosess - Erfaringer

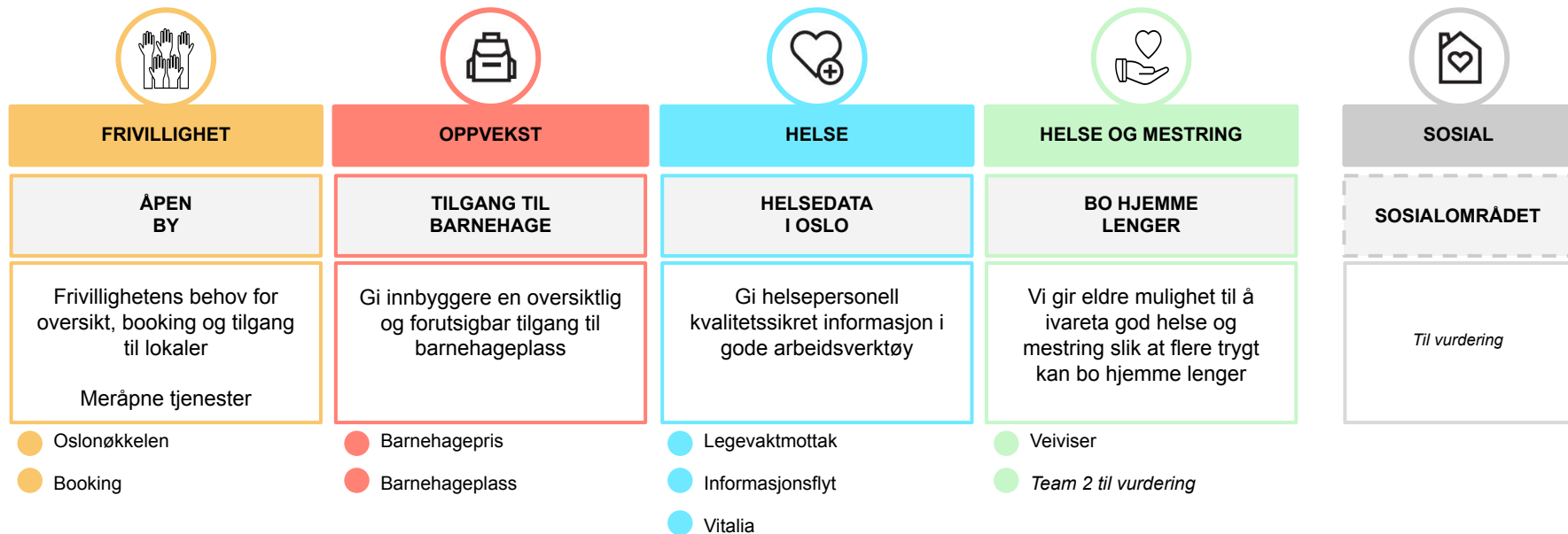

Oslo Origo - kommunens interne kompetansemiljø for digital transformasjon

Origos tjenestenære målbilde

UTVIKLINGSOPPLEVELSER

- Dataspeilet
- Kjøremiljø

SELVSTENDIGE TEAM

- Skjema
- Min side / designsystem

Oslo

Team i Origo

Autonome team

Diversitet i teknologi

Egenutviklet vs åpen kildekode vs hyllevare

Diversitet i verdier som skal sikres

Utviklet komponent inngår i et større system

Oslo

Infosec i Origo

4 faste, 2 konsulenter

Organisert sammen med 6 tekjurister

Noe av det vi jobber med:

- Sikkerhet i produktutvikling
- Risikovurderinger
- Sikkerhetstesting
- Bevisstgjøring og kulturbygging
- Styring, kontroll og etterlevelse

Oslo

Hensikt - sikkerhet i team

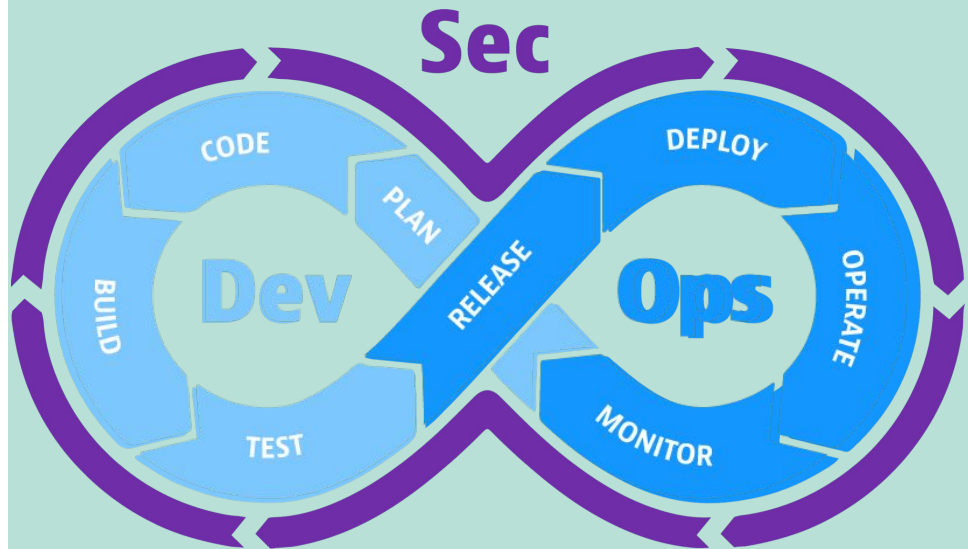
Fokusere sikkerhetsarbeidet relevant for team

Gi team trygghet i infosec-arbeidet

Understøtter DevOps prinsippet

Skalerbar (og kostnadseffektiv) løsning

Hindre ansvarspulverisering

Security champion

Et etablert konsept i moderne utvikling

Ikke sikkerhetsekspert, men en motivert person i teamet

Med ekstra fokus på informasjonssikkerhet

Bidrar i teamets daglige sikkerhets-arbeid

Vet når ekspertkompetanse må innhentes

Oslo

Alternativ

~~Alternativ 1:~~

~~Dedikert infosec person i teamet~~

~~Alternativ 2:~~

~~Asynkron sikkerhetstesting av infosec team
før release~~

Alternativ 3:

Etablere Security Champion

Oslo

~~Planen~~ Fasiten

- Nov 21 Informere ledergruppen
- Apr 22 Informere POL/PL/TL
- Mai 22 Arbeidsgruppe etablert
- Mai 22 Innsiktsarbeid
- Mai 22 Konseptutredning (2 møter)
- Juni 22 Beslutning i ledergruppe
- Aug-Okt 22 Rekrutterings-"turné"
- Okt 22 Allmøte
- Nov 22 Kick-off

Oslo

“Konseptbeskrivelse”

Hva er Security Champion i Origo

Rollebeskrivelse (oppgaver)

Ressursbehov (forventet tidsbruk)

Hva lærer man som Security Champion

Hvem kan bli Security Champion

Oslo

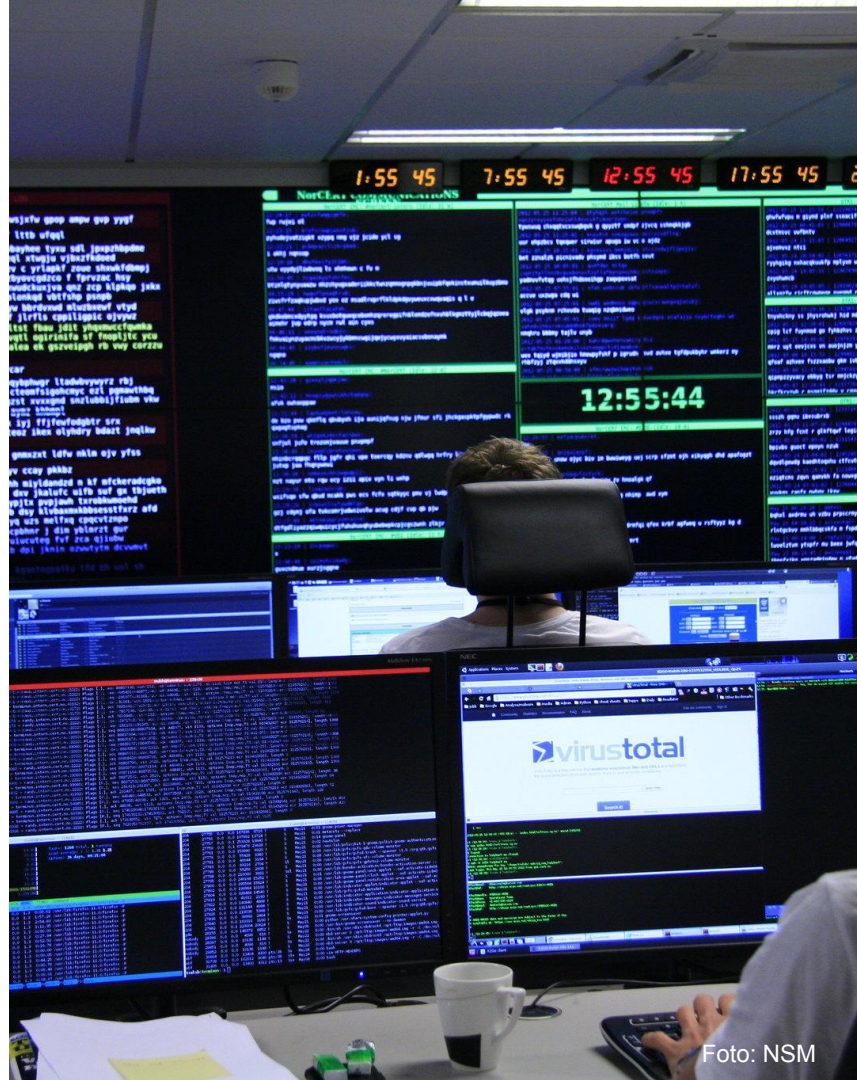

Foto: NSM

Suksesskriterier

Støtte fra ledelsen (inkl POL, PL, TL)

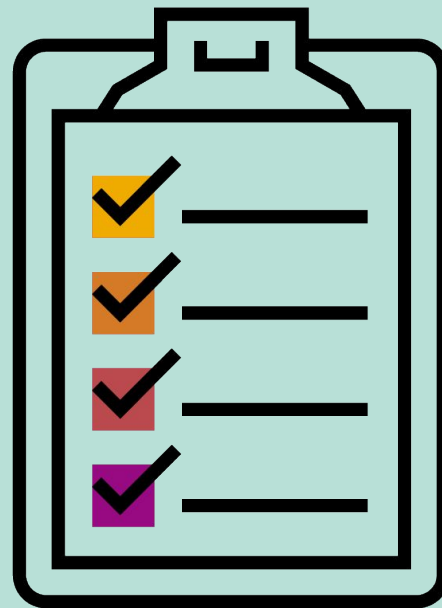
Security Champion kan prioritere tid til rollen

Tilstrekkelig midler til aktiviteter med gruppen

Tydelig ansvarlig for oppfølging av gruppen

Frivillig å gå inn i rollen

Ikke tro at Security Champion alene er
løsningen på informasjonssikkerhet

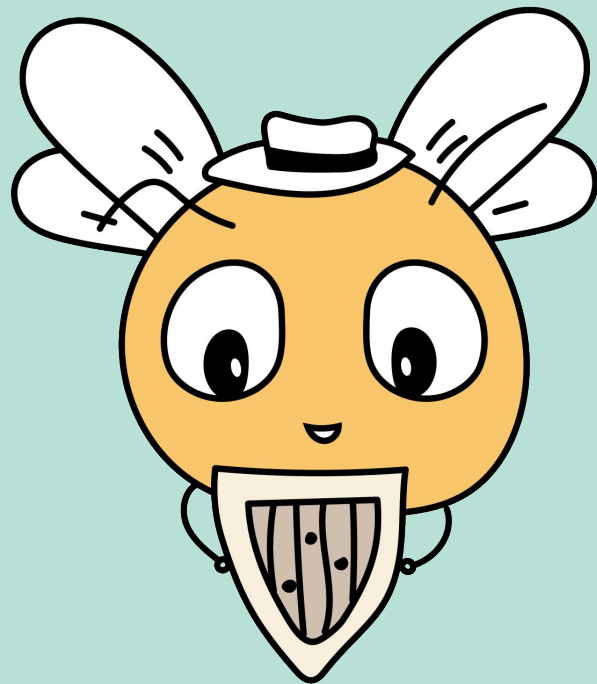

Erfaringer nov-mars

10 av 12 team har nå en champion

Egen logo er gøy! (takkt til Mira!)

Merch, stæsj bra for å skape en identitet

Oslo

Erfaringer nov-mars

Håndtering av OpenSSL sårbarhet

Implementering av hemmelighets-
skanning

Oslo

Foto: Kode24 v/Mattis vaaland

Erfaringer nov-mars

3 meetups med erfaringsutveksling

1 workshop om sikring av skyplattform

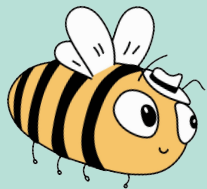
1 utflukt til Kripos og NC3

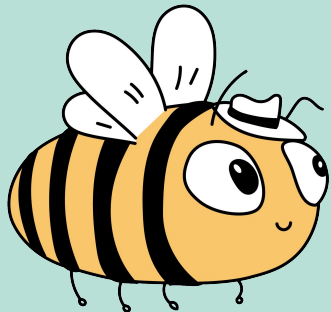
Oslo

Foto: Origo v/Håkon Lexberg

Bzzzzz - spørsmål?

Oslo

"Dugnad" i Gamle Oslo

Forum for personvern og informasjonssikkerhet

01.03.2023

Hei!

Tommy Haugen Svela
Fagleder IKT

Ida Marie Larsen
Personvern- og informasjonssikkerhetskoordinator

Hvor skal vi starte?

- Omfattende kartlegging
- Behov: rydde i eget hus, kontroll og oversikt selv, lovpålagt å ha en behandlingsoversikt
- Excel, Kartotek – systemoversikt, innovativ og oppfinnsom bydel

Behandlingsoversikt

Gode erfaringer

- Personvern og IT = sant
- Godt å være to
- Større kompetanse og oversikt sammen

Hvordan forbedre og lykkes?

Forankring, samarbeid og deling

- Eieforhold og forankring
- Veikart
- Bruke LG «ledelsens gjennomgang» og VE «virksomhetsleders egenerklæring» aktivt i virksomhetsstyringen
- Etterlevelse og sikre kontinuitet
- Tverrfaglig samarbeid

Sharing is caring

Steal with pride

Oslo

Åpen mikrofon – har du erfaringer eller problemstillinger du vil dele i forumet i dag?

- ▶ Ta ordet
- ▶ Skriv inn i ordskyen
- ▶ Bruk chatten

Hva er det som rører seg hos dere for tiden?

Samtykke
Deling av personopplysninger
DPIA (4)

**Vurdering av
personvernkonsekvenser (3)**
Behandlingsoversikten (8)

Behandlinger
Utvikle/anskaffe gode løsninger som ivaretar
personvern
GPDR-utfordringer
Samtykke

Kameraovervåking (2)

Brukerroller

Revisjon

Deling av data/informasjon
Egnete kanaler for deling

digitalisering
rekruttering ISK
Transfer Impact Assessment
Økt bevissthet
Øvelser
Policy
Ressurser

ROS (4)

Risikostyring
Systemoversikt og ansvar

Systemadministrasjon (3)

Systemforvalterrollen internt
Tilgangsstyring (3)
Risikobildet

Avslutning

- ▶ Årets forum – du kan melde deg på nå!
  - Se her: <https://felles.intranett.oslo.kommune.no/informasjonssikkerhet-og-personvern/kompetanse/forum-for-informasjonssikkerhet-og-personvern/>
- ▶ Vi søker nye medlemmer til programgruppa til forum.
  - Bli med! <https://forms.office.com/e/FB4035fKsV>
- ▶ Møte i uke 12 med koordinatorene om Sikkerhetsmånedens
  - Følg med i din innboks

Forum 2023

~~01. mars~~

19. april

7. juni

6. september

29. november

